

PROTOKOLL

Företagarrådet

Företagarna Umeå - Styrelse

17 september 2025 | 07:00 - 09:00 (GMT+01:00)

Hansson & Hammar IKSU sport Sportgränd 7

1. Välkomnande och presentationsrunda

Alla i rummet presenterar sig kort.

Lokalvärd Marie-Louise Jarlenfors, IKSU Hansson & Hammar

Berättar om studentidrottsföreningen IKSU med 23 000 medlemmar, en av Sveriges största idrottsföreningar och en av världens största idrottsanläggningar med mer än 1 miljon besök årligen. Företagsaffären är viktig för IKSU som utbildar och stöttar arbetsgivare i olika frågor.

2. Inledning Företagarna & Umeå kommun

Vlora Ramadani, ordförande Företagarna

Peter Öystilä, Näringslivsutvecklare Umeå kommun

3. Status Umeå kommun

Hans Lindberg, ordförande Kommunstyrelsen (KSO)

- Hamnen håller på att justeras och öppnas upp med kranar som öppnas. Detta innebär tillväxt som innebär utmaningar för infrastrukturen. Volymerna ökar vilket påverkar arbetstillfällena.
- Umeå har landat i ett centralt läge med anledning av det säkerhetspolitiska läget just nu. Eftersom Östersjön inte är en trygg plats är Kvarken en viktig nod för transporter.
- Klimatförändringarna som syns påverkar exempelvis järnvägen. Affären är också logistiken vilket innebär långsiktiga processer. Försvarsmakten är en part kommunen samarbetar med, försvar och det privata går hand i hand när man ska bygga ut infrastrukturen. Detta har även lett till Nato.
- När det på kort sikt handlar det om att bygga i de lägen det går att bygga. Lågkonjunkturen handlar mycket om osäkerheten som är besvärlig. Kommunen förbereder nästa konjunkturuppgång.

Lars Företagarna kommenterar läget och att vindarna börjar bli lite ljummare även om det är ett år bort kanske.

- Vi ser att utlandsresandet börjat ta fart samtidigt som fler räntesänkningar förmodligen väntar. Vi har precis sett Umeå för tredje gången blev en av Sveriges superkommun. Vann

2025 var Piteå.

Andreas Företagarna kommenterar läget i rekryteringsbranschen. Det är bra flöde på kandidatsidan men företagen är inte lika angelägna.

Vlora Företagarna kommenterar vikten av att behålla studenterna i staden efter genomförda studier.

- Läringsplatser och praktikplatser är viktigt att erbjuda. Pusslyckan är bra för Umeå, kärlek ska inte underskattas.

Martin Företagarna med bakgrund och kunder inom industrin kommenterar att han önskar att fler skulle satsa och ta chansen i en lågkonjunktur. Exempelvis introduktion för att korta ner ett års upplärning till två månader.

4. Prioriterade frågor

4.1 Hur arbetar staden med att sänka tröskeln mellan lokal utbildning och näringsliv? Vilka aktiviteter pågår eller planeras för till exempel universitet och yrkeshögskolor?

Tora Holmberg, rektor Umeå Universitet

- Glad att vara på plats och möta alla företagare. Idag har vi 41 500 studenter och större volym än vi någonsin haft med 4 600 anställda. Fyra fakulteter och fler högskolor som för lärare och design. Samtidigt ställs krav på neddragningar.
- Att sänka trösklar mellan utbildningar och näringsliv arbetar vi med hela tiden i samband med start och utveckling av utbildningar. Idag finns ungefär 1500 program och 1600 kurser, från fem veckor till två dagar.
- Den senaste uppföljningen av samverkan finns från 2024. Från gästföreläsare till nära samarbete, framförallt tekniska företag är involverade.

Lars Företagarna berättar att det fungerar bra och att praktikplatser erbjuds studenter och att studentarbeten genomförs på det aktuella företaget.

- Det finns också examensarbetande studenter, caseverksamhet och alumnverksamhet samt utbildningskonceptet CO-OP som kombinerar utbildning med betald tjänst hos företag under studietiden som idag fyrtiofem företag deltar i.
- Uniaden är universitetets officiella arbetsmessa. Det är studentdrivet och sker årligen.

Diskussion om hela utbildningssektorn inklusive yrkeshögskola.

Vlora Företagarna frågar om hur samverkan skulle kunna fungera i en drömvärld.

- Vi ser tendenser till centrala beslut samtidigt som lokal samverkan och dialog behövs och är viktigt.
- Idag fyller universitetet 60 år och nya lokaler invigs idag, Aurora. I startgruperna är projekt "Campusutveckling" för att blicka 10 år framåt och nyttja lokalytorna på ett nytt sätt. Designhögskolan vid älven är redan idag en mer öppen plats.
- Tora tar med sig att prorektor Patrik Danielsson, projektledare "Campusutveckling" gärna får nyttja Företagarnas nätverk för delaktighet.

Andreas Företagarna kommenterar att Uniaden fokuserar på stora bolag med en mässkostnad på 25-30 tkr utöver personalkostnad. Nämnar att det genomförs en "Meet & Greet" som fokuserar mer på mindre lokala bolag.

- Tora tar med sig Andreas inspel om att möjliggöra möten med mindre företag och studenter.

Åsa kommenterar möjligheterna genom utbildningsråd och doktorandmöjligheter. Olika typer av samverkan pågår redan för att inspirera unga till högre utbildningar.

Torbjörn Företagarna kommenterar känslan av att samverkan behöver förstärkas med stora företag. Exempelvis har universitetet frågat om Lighten i Skellefteå vilken kompetens som behövs.

Hans kommenterar om samverkan som varit nära mellan Volvo och universitetet tidigare. Precis som Skellefteå kommer vi här i Umeå med allt som händer att behöva arbetskraft och kompetens.

- Nytag för starkare samarbete framåt med Skellefteå har genomförts.

Mattias frågar om hur prognosen för framtida studentflöden kommer att se ut, om detta är en tillfällig peak eller en trend som Tora bekräftar att det är en trend samtidigt som 65% av alla 41 500 är på plats i staden och övriga på distans.

- Arbetet med en ny vision tio år framåt ska starta. En ny ledning ser fram emot det och kommer att innebära en ny dialog.

Måns Företagarna kommenterar att många studenter inte har en möjlighet att välja staden. Vi behöver möjliggöra att fler kan göra sitt examensjobb här. Han minns att universitetet har sin egen värld där interaktionerna med näringslivet var väldigt begränsad. Det är lätt att komma åt storbolagen men det är bland SME-företagen det finns möjligheter - då får vi det vi vill så vi får en bättre stad.

Gustav Företagarna kommenterar och bekräftar att de mindre företagen inte lyckas nå studenterna för ett examensjobb.

Lars Företagarna berättar hur samarbetet med examensstudenter genomförs och vad som krävs som handledare.

Martin Företagarna frågar om långsiktig samverkan mellan universitetet, Forskning och samverkanstödet samt kommunen.

Hans kommenterar Ecopark är ett exempel på hur universitetet kan vara en yta för samverkan.

- Tora berättar om erfarenheterna från Uppsala universitet där det är viktigt att tala om universitetet som "universitetet i samhället" där vi behöver vara öppna och en del av samtidigt som det överlag är kanske lika frågor i Umeå som Uppsala, efter fråga av Marie-Louise.

Ulf Företagarna frågar om tidningsrubriker om att "Umeå är rödlistat" ur ett studentperspektiv.

Diskussion om Sveriges förenade studentkårer som tagit fram listan kopplat till bostäder. Janet kommenterar att parametrarna är många och att bostadstrycket varierar över året. Den senaste statistiken visar skillnad mellan studenter på plats och distans vilket skapar bättre underlag inför framtiden.

Vlora Företagarna tackar Tora och välkomnar henne tillbaka till Företagarrådet.

Hans avrundar med information om att kommunen ska ta fram ett årshjul, att det finns tak-över-huvudet-platser för sökande. Uttrycker också möjligheten att bjuda in kommunens vuxenutbildning och aktör för yrkeshögskoleutbildningen till rådet.

4.2 Hur arbetar staden med att förbättra attityder till lokalt företagande? Vilka aktiviteter pågår eller planeras?

Se Svenskt Närings undersökning Lokalt företagsklimat 2025 Företagsklimatet i Umeå.

Peter Öystilä, Näringslivsutvecklare Umeå kommun

- Peter berättar att inbjudna Rune Brandt, Peter Juneblad och Elin Pietroni av olika skäl inte är på plats.
- Ta bygglov som exempel, en konsekvensutredning visar att åtgärder lett till bättre resultat.
- Betyget visar det bästa betyget på tjugo år. Två olika mätningar finns.
- Vad gör vi för att få ett bättre företagsklimat? Antalet branschråd är många, närmare tjugo varav två är direkt inriktade på företagsklimat; "Tillsyn och tillstånd" samt "Företagsklimat".

Åsa berättar också om den egna benchundersökningen som genomförs vart tredje år.

Diskussion om vikten att jämföra sig med kommuner som är lika stora.

Hans kommenterar att ny stadsdirektör Elin Pietroni fått ett nytt uppdrag kopplat till tillväxt. Tjänstemän kommer att behöva tänka ur ett tillväxtperspektiv. Det vi alla jobbar för är tillväxt och

det är något alla delar av vår stora organisation kommer att behöva mer med.

Anders kommenterar ytterligare mätningar och resultaten från dessa. Egen erfarenhet från dialog med åkeriföretagen där förbättringar av det kommunala vägnätet står högt upp. Kundnöjdheten inom hemtjänsten är en annan fråga där beslut från kommunen försämrat företagsklimatet för företagen.

Hans replikerar att just åkeriverksamheten kommer att vara involverade i stadsplaneringen framgent. Samråd och diskussionsforum finns det många av och är viktiga men bör givetvis inte vara för många och kräva för mycket tid av företagare.

Diskussion om hur dialogen behövs och att ansträngningar krävs från både företagare och kommunens tjänstemän.

Martin Företagarna lyfter önskemål om en strategisk näringslivsplan för att skapa tydlighet.

5. Övriga frågor

Peter önskar alla välkomna till Umeågalans finalsläpp som sker torsdagen den 25 september kl. 15-16.30 på Kajscenen i Vävenhuset (ingång från Strandgatan). Kostnadsfritt mingel och snittar. Anmälan: [Umeågalan 2025: Finalistsläppet](#)

6. Summering

Vlora och Peter summerar kort dagens samtal med slutsatsen att färre antalet frågor som dagens två på agendan ger bättre samtal med fler hörda röster.

7. Nästa Företagarråd

Den 12 november, World of Boardgames Björnvägen 11 kl. 8-10

Notera!

Kommande Förberedande råd genomförs digitalt onsdag den 15 oktober kl. 8-9 med berörda medlemmar från Företagarna.

8. Bilagor

Närvarolista och samtyckte Företagarråd

Företagsklimatet – SKR:s företagsklimatundersökning, Insikt

Företagsklimatet – Svenskt Näringslivs undersökning